

Entretenimenduaren agenda zabalean produktu bat gehiago da musika”

GAZ LIMBO

Metal talde baten porrotetik trap talde bat jaio da Lekeition: GAZ Limbo. Taldekideen abizenen hizkiak dira “GAZ”, eta “Limbo”-k, berriz, bizi izan duten noraezari egiten omen dio keinu: bost bat urte igaro dituzte gustuko soinuaren bila, eta orain, aurkitu dutenean, ez dute bertan bizitzen geratu nahi. Aurten argitaratu dute Limboys izeneko EP-a, Dumb Boys taldearekin batera, eta disko berria prestatzen ari dira bete-betean.

 KEPA MATXAIN DANI BLANCO

GAZ Limbo taldeko hirutik bik –Joseba Gereduzek eta Gaizka Aretxagak– egunero egiten dute Lekeitiotik Andoainera, ESCIVI eskolan soinu teknikari izateko ikasten hasi baitira aurten. Astearteetan eskolak lehenago amaitzen dituztela eta, bertako kafetegian jarri dugu hitzordua COVID-19aren pandemia lehertu baino pixka bat lehenago; eta, ikasle zalapartaren eta edalontzi soinuen artean, ia ordubetez aritu gara solasean, trapaz, euskal eszenaz eta oro har bizi ditugun garaiotan musikak betetzen duen funtzioaz.

Eurak dira mutazioaren adibide garbiena: metal talde batean jotzen zuten, baina abestietan nondik nora jo eztabaidatzeaz aspertuta, beren kasa ekin zioten, eta egungo soinura iritsi dira az-

kenean. “Gauza berriak bilatzea gustatzen zaigu. Betidanik entzun izan dugu trapa, rap-metalak ere eragin digu, eta azkenean halako deribatu moduko batera heldu gara”. Argitaratu berri duten bigarren diskoan antzeko bidetik jarraitzen dute, estreinakoan baino ilunxeago, eta soinuari gehiago erreparatu. “Beti bilatu nahi dugu soinu hobea”.

Antzeko kantak ez egiten saiatzen dira, kosta ala kosta: “Zerbait berdintsu ateratzen denean, edo aldatu egiten dugu, edo zaborretara doa”. Aretxaga arduratzen da baseak egiteaz, eta behin lehen zirriborroa osatutakoan, Gereduzeri pasatzen dio, hark melodia eta hitzak sar ditzan. “Inspirazioa joan-etorrian ibiltzen da sarri. Futboleak bezala, golak sartu eta sartu ibili zaitezke, hariak eta bat-batean hamar jardunaldi igaro-

tzen dituzun arte baloia sareetara bidali gabe. Baina tira, gu azkenaldian bolada onean gaude”, dio Gereduzek. Basearen gainean errepika antzeko zerbait sortzen saiatu ohi da lehendabizi eta, behin hura zehaztutakoan, abestiaren egitura pertsonala osatzen du. “Zaila zait pauso hau azaltzea, baina ni moldatzen naiz”. Azkenik, egitura horren berri ematen dio Aretxagari, eta horren arabera erabakitzen dute zein zati aurreratu, zein zati utzi amaierarako, zein zati moztu. “Iruditzen bazaigu baseak ez duela funtzionatzen, baztertu egiten dugu, baina pare bat aldiz baino ez zaigu gertatu halako zerbait”. Blokeatu ere ez dira askotan egin, baina noiz edo noiz bai. “Hala-koetan, ezin zara gelditu. Onena izaten da jarraitzea eta jarraitzea. Saiatu eskuartearen duzunari beste buelta bat emar-

ten, eta azkenerako ateratzen da zer-bait". Taldeak ematen ez zien askatasuna ematen die biko formatuan lan egiteak, eta gehiago esperimentatzen dute orain.

Alderdi bisualari garrantzi handia ematen diote, era berean: "Musika irudiaz asko busti da. Egun, abesti berri bat argitaratzea ez da nahikoa, irudia jarri behar diozu". Beraien kasuan, irudia hasiera-hasieratik egoten da kantant integratuta. Hirugarren taldekidea, Ibai Zabala, horretan aritzen da eskusiboki. "Abestia amaitu bezain pronto berari pasatzen diogu, karatula bat egin dezan. Berak egiten du gure irudiarekin zeriakusia daukan guztia: diskoko diseinuak, bi-deoklipak, kamisetak, zuzenekoetako bisualak... Jada ez da abestia entzun bakarrik egiten, erakutsi ere egin behar da. Musika begietatik sartzen da, inoiz baino gehiago". Kosta egiten zaie diskoa osotasun bezala pentsatzea, abestien aiez aleko produkzioan moldatzen dira hobeto: basea sortu, melodiak eta letrak gehitu, horri guztiari

jantzi bisuala jarri, dena biltzen duen bideo bat argitaratu, eta hurrengo kanta zerotik sortzera, berriz ere. Era horretara sortu dituzte orain arteko piezak, nahiz eta gero batean *-Buruaz beste* (2019)- eta EP batean *-Limboys* (2020)- argitaratu.

TRAPAREN ZAKU ZABALA

Eroso onartzen dute "trap" etiketa, ez dutelako zerbait finkoa bezala ulertzen, ezpada askotariko soinuak biltzen dituen zaku zabala bezala. "Traparen barruan apustu mota asko dago. Batzuk izan daitezke dantzagarriagoak, beste batzuk gordina-goak. Egon daiteke rapetik gertuago, edo hard-coretik, edo reggaetotik. Egun, fusioa inoiz baino handiagoa da". Izatekotan, jarrera batekin identifikatzen dute trapa: "Badago joera bat, harro antzekoa, erakustekoa zenbat diru daukazu, ze kotxe puskarekin zabilzan... baina bakoitzak hauta dezake bere antzerkia". GAZ Limbokoentzat trapa da "lehen kanpamendua", baina gero

beti "beste leku batean" amaitzen dute. Metala eta trapa ez daude elkarrengandik dirudien bezain urrun. "Hor dago rap metala, adibidez. Guk asko edaten dugu hortik". Dena den, beren antzerkia bestelakoa da. Zorrotz kantatzen dute, esaterako, euskal eszenako talde batzuek, nonahiko tronpetakeriaz, herrialde oso baten kultur kontserbadurismoaz. "Zorroztasun hori umorez sortua da, berez. Adibidez, kantaren batean talde jakin batzuk aipatzen ditugu, bai, baina ez daukagu ezer pertsonalik beraien kontra. Gertatzen da hitz horiek tonu jakin batean kantatuta har dezaketela kutsu erasokorra. Antzerkiaren parte da, ordea".

Ez da kasualitatea, ziur asko, gertuko sentitzen dituzten taldeez galdetuta Gorpuzkingz aipatzea. "Jarrera hutsa dira. Ez dute gauza handirik egiten gaintzearan. Baina jarrerak izugarri balio du, zer esanik ez herri honetan". Musika jarrerarekin erabat lotuta ulertzen dutenez, ezinbestean erreparatzen diote taula gaineko performatibitateari. "Abestiak ez ezik, espektakulu osoa eraiki behar du musikariak egun. Jendea zuzenekoetara ez da musika entzutera bakarrik joaten. Parean daukatena zerbait entretenitua

“

Musika irudiaz asko busti da. Egun, abesti berri bat argitaratzea ez da nahikoa, irudia jarri behar diozu”

izatea nahi dute. Oso ondo jo eta kantatu dezakezu, baina jarrerarik ez badaukazu, alferrik zabiltza. Gorpuzkingzakoek bikain zukutu dute hori". Haien aldean, puntu teatralari uko egin gabe, baina zuzeneko "errealagoa" daukate beraiek. Ondo jotzera ateratzen dira, batez ere. "Kontzertuetan baino, diskoan ikusten da nabarmenago gure ukitu ironikoa, baita antzerkia ere. Umorea eta antzerkia lotuta doaz gudan".

BAIKORTASUNETIK URRUN

Dena dela, kantatzen dutena ez dago pentsatzen dutenetik hain urrun ere. Euskal eszenan oraindik ere joera oso kontserbadoreak daude indarrean, haien ustez. "Ibilaldira joan eta orain dela hamar urteko talde berak aurkituko dituzu". Iruditzen zaie sektore zabal bat musikalki ez aurrera ez atzera gelditu zela aspaldian, eta jarrera atzerakoi horren ondorioak nozitzen direla

oraindik ere. "Guk ez daukagu arazorik Esne Beltzarekin edota Skakeitanekin, baizik eta beti beren baitan ixten direnekin, urtetan irratian musika berbera jartzen ari direnekin, kontzertuetan beti gauza bera programatzen dutenekin... Aniztasuna eskatzen dugu, besterik ez".

Mesfidatiak dira munda klik batera daukagula dioen ustearekiko. Alde batetik, ukazina iruditzen zaie edonork daukala inoiz baino musika gehiagora iristeko aukera. Baina askotasunaren atzean hierarkiek bere horretan jarraitzen dutelakoan daude. "Gaur egun ere xehe-xehe ematen dizuten hori entzungo duzu batez ere. Bestelakoa bilatu egin behar duzu. Noski, irratia -eta baita sareak ere- gauza jakin batzuk ematen dizki-

gu xehetuta". Gehienei musika bost axola zaiela uste dute, eta beren bizitzetan funtzio erabat ludikoa ematen diotela. "Entretanimenduaren agenda zabalean produktu bat gehiago da musika. Horregatik lotu ohi da musika baikortasunarekin. Letretan, melodian... poztasun moduko bat topatu nahi du jendeak: *Al-dapan gora*, eta abar. Hortik kanpoko zerbait egiten baduzu, jende gutxiagori interesatuko zaio".

Beraiek urrun sentitzen dira derri-gorrezko baikortasun giro horretatik, baina badute beren zale multzoa. Zuzenekoie garrantzi handia ematen diote, bereziki zainduz, entzulearekiko harremana ahalik eta parez parekoe-na izan dadin. Gereduzerentzat ezin-

bestekoa da publikoarekin konexioa bilatzea. "Arretarik jartzen ez badute, neu ere amildu egiten naiz". Ez zaie beti

“

Jendea zuzenekoetara ez da musika entzutera bakarrik joaten. Parean daukatena zerbait entretenitua izatea nahi dute"

erraza suertatzen entzuleekin bat egitea, baina gogotik saiatzen dira. "Kanta eta kanta arteko une horiek zainduz, abesti sortak jarraian joz, hutsarteetan zerbait esanez...". Oraindik lau zuzeneko bakarrik eman dituzte, eta ikasten ari direla az-

pimarratu dute. Eta bitartean, disko berriko kantak prestatzen ari dira, alez ale, eta honaino ekarri dituen noraeza bideratzen jarraitzeko asmoa daukate, auskalo nora iristeko. ●